

001	66	76	96	96	63	26	96	85	69	62	36	48	36	25	19	13	10	7	3	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4

Suosittu suomalainen. Ajokoira on Suomen toiseksi suosituin koirarotu. Metsällä se on kestävä ja sisukas. **Sivu 10**

Paluu hoviin. Laatokan rannalla asuneen Oskar Nissisen jälkeläiset löysivät esi-isänsä tilan rajan takaa. **Sivu 11**

Kansainvälinen rajabaari. Sanna Vanhatalo tekee ruokaa Vainikkalan aseman matkustajille, työntekijöille ja kyläläisille. **Sivu 12**

Siskosten savipaja on Suomen suurin

Kustavilainen perheyrittys pyörittää Suomen suurinta käsityönä tuotteensa tekevää keramiikkapajaa. Sen omistavat siskokset valmistavat myös kynttilöitä ja saippuaa. Pajan ympärille rakentuneessa käsityökylässä työskentelee seppiä ja tekstiilitaiteilijoita.

KUSTAVI (MT)
Aivan ensimmäiseksi yrittäjä **Essi Vuontisjärvi** tarjoaa munkkikahvit. Kustavin Savipaja on kuuluisa paitsi keramiikastaan myös suussa sulavista munkeistaan.
Kahvilan terassia ympäröi toistakymmentä puurakennusta. Uusimmassa niistä toimii **Pia Madmounen** perustama kynttilä- ja saippuapaja.
Siskokset pyörittävät käsityökylän toimintaa yhdessä.

Käsityötaito kulkee suvussa
Vetovastuu siirtyi kaksikolle kymmenen vuotta sitten, kun heidän äitinsä **Aija Paatero** kuoli. Vuontisjärvi oli tuolloin vasta reilu parikymppinen.
”Siskon kanssa päätettiin, että kyllä tähän pystytään. Emme halunneet menettää lapsuuden paikkaa. Olemme aina olleet Savipajan Essi ja Pia”, Vuontisjärvi muistelee.
Hän ei tiedä, mikä sai äidin alkujaan jättämään lentoemännän työn ja perustamaan savipajan vuonna 1975. Alue muuttui luontevasti käsityökyläksi, sillä Essi Vuontisjärven isä **Esa Vuontisjärvi** oli hopeaseppä.
Pia Madmounen isä puolestaan on Ahvenanmaalla keramiikkaa valmistava **Jussi Mäkelä**. Hänen värikkäitä lasituotteitaan on myynissä myös Kustavin käsityökylässä.

Yrittäjä tarvitsee omaa aikaa
Perheyrittäjien jatkaminen ei kaduta siskoksia.
”Olemme koko ajan oppineet lisää. Tontti on ihana ja asiakkaat sekä pajan väki mahtavia. Käsityökylässä vallitsee ainutlaatuinen fiilis”, Vuontisjärvi toteaa.
Tosin aluksi olo ei ollut yhtä auvoisa. Ensimmäiset vuodet yrittäjänä olivat rankkoja, eikä Vuontisjärvi pitänyt lainkaan vapaata.
Viime vuosina hän on ottanut hieman omaa aikaa keskittyäkseen välillä myös itseensä. Suunnitelmissa on suorittaa opintoja Mynämäen käsi- ja taideolosuhteissa.

Kymmeniätuhansia kävijöitä
Savipajalla puurtaa ympäri vuoden neljä henkilöä. Kesällä käsityökylässä työskentelee 10–20 taiteilijaa. Osa heistä on itsenäisiä yrittäjiä.
”Meille on pääasia, että paikalla on paljon taiteilijoita”, Vuontisjärvi hymyilee.
Käsityöläiset houkuttelevat paikalle kesäisin kymmeniätuhansia kävijöitä. Moni poikkeaa Savipajalle saariston rengastieltä.
Siskokset asuvat käsityökylässä. Tuttu näky pihapiirissä ovat myös Pian kolme lasta.

Vapaapalokunnan kohtalokas virhe
Savipajan perusmallisto on Aija Paateron käsialaa. Ajan saatossa valikoima on monipuolistunut. Nykyään tuotannossa on satakunta erilaista käyttö- ja koriste-esinettä.
Niiden lisäksi tuotteita valmistetaan tilaustyönä muun muassa liikelahjoiksi ja ravintoloihin.
Käytössä on tusina erilaista lasitetta, joten väriyhdistelmien kirjo on suuri. Astiat ovat luonnollisesti myrkyttömiä ja soveltuvat siten elintarvikekäyttöön. Ne kestävät myös uunin, mikron ja astiapesukoneen.
Esinet valmistetaan 1300 asteessa poltettavasta kivitavarasavesta, joka sekoitetaan pajalla. Sekaan laitetaan Kemiöstä tulevaa kvartsia ja maasälpää sekä Britanniaasta tilattavaa kaoliinia ja pallosavea.
Pia Madmoune muistaa olleensa pikkutyttö, kun pihan perällä sijaitseva uunirakennus syttyi tuleen. Hän katseli kotituvan ikkunasta, kun vapaapalokunta kaahasi paikalle renkaat ulvoen – vain todetakseen, ettei tankissa ollutkaan vettä.
Koko rakennus paloi maan tasalle.

Pia Madmoune ja Essi Vuontisjärvi jatkavat äitinsä jalanjäljillä. Savipajalla kipot ja kupit jonottavat uuniin ja lasitukseen.

Siskon kanssa päätettiin, että kyllä tähän pystytään. Emme halunneet menettää lapsuuden paikkaa. Olemme aina olleet Savipajan Essi ja Pia.

Saariston henkeen sopivat keramiikkaveneet ovat suosittuja tarjoiluastioita ja koriste-esineitä.

Seppä Kristian von Pfaler työskentelee ajoittain käsityökylässä.

Käsityökylän osaaminen ei rajoitu saveen ja korauihin. Jussi Mäkelä valmistaa värikkäitä lasikannuja.

Hopeasepät Eveliina Lindholm ja Julia Janhunen työستävät koruja pihan perällä.

Hopeapajasta saa uniikkeja koruja.

Vesa Östring dreijaa astioita Savipajassa yli kolmen vuosikymmenen kokeumuksella.

Myymälä kapteenin talossa
Myymälässä Vuontisjärvi esittelee uutuuksia ja suosikkituotteitaan. Siskosten lempilapsi on PussPuss company -nimeä kantava astiamallisto.
Hempeänsävyisiin mukeihin ja herkkupurkkeihin on painettu tekstejä: pappa, äiti, kulta, I love Kustavi, rucola ja vaikka mitä muuta.
Uutuuksia ovat myös Lappi-astiasto

ja majakkamukit, jotka esittelevät Suomen 12 majakkaa. Saaristossa kun ollaan, suosittuja tuotteita ovat myös majakkakynttilänjalat ja keramiikkaveneet.
Merellinen meininki sopii tunnelmaan siksikin, että savipajan myymälä sijaitsee 1860-luvulla rakennetussa merikapteeni **Gustaf Reinhold Nyholmin** kotitalossa.

Laatumuki kestää vuosikymmeniä
Savipajan puolella lattiasta kattoon ulottuvat hyllyt notkuvat valkoisia kuppeja, kippoja, purnukoita ja koriste-esineitä. Ne jonottavat polttoon ja lasitukseen.
Jossain hyllyjen välissä pyörii vimmausti dreijä. Sen ääressä istuu keraamikko **Vesa Östring**.
Yli 30 vuoden kokemuksella maljako nousee savea tukevien käsien välistä

hujauksessa. Näiden käsien läpi kulkee vain tasalaatuista tavaraa.
”Äidin unelma oli varmaan pieni paja, joka sitten suuren ja suuren”, Vuontisjärvi naurahtaa hyllyrivistöjä katsohellaan.
Kustavin Savipaja onkin kokonsa puolesta poikkeuksellisen suuri. Kilpailijat ovat suureksi osaksi ulkomaisia. Vuontisjärvi kauhistelee kaukoma-

den halvan tuontikeramiikan heikkolaatuisuutta. Mukien korvat jäävät käteen ja reunat lohkeavat käytössä.
”Laadukas, kotimainen keramiikka kestää käytössä vuosikymmeniä”, Savipajan Essi lupaa.

KATJA LAMMINEN

Kustavin Savipajan käsityökylä on avoinna joka päivä klo 9–20 elokuun loppuun saakka.